

Prikkel en gewaarwording.

I.

Het was in het jaar 1829, dat *Ernst Heinrich Weber*, een eenvoudige proef deed, die van het grootste belang is geworden voor de studie der psychologie. Hij onderzocht op welken afstand men twee verschillende punten op de huid bij aanraaking nog van elkander kon onderscheiden. Later bepaalde hij hoe nauwkeurig men het onderscheid tusschen twee verschillende gewichten op de huid kon nagaan.

Door deze en andere dergelijke proeven werd eene nieuwe methode in de wetenschappelijke beoefening der psychologie ingevoerd, die enormen invloed heeft uitgeoefend op de ontwikkeling van deze wetenschap. Hierdoor werd toch de aandacht gevestigd op de verhouding tusschen prikkel en gewaarwording, waarop vroeger door niemand in het bijzonder gelet was.

Men begon eenvoudige prikkels te gebruiken, die nauwkeurig gemeten en willekeurig veranderd konden worden en bepaalde, welke psychische reacties door deze prikkels opgewekt werden. In plaats van onbepaalde subjectieve gegevens werd het mogelijk daardoor nauwkeurige opgaven te verkrijgen omtrent de psychische verschijnselen, die onder bepaalde omstandigheden optreden. Ook kon men nu dezelfde proeven herhalen, zoo dikwijls dit noodig was, niet alleen bij dezelfde maar ook bij andere personen, waardoor men langzamerhand meer algemeene resultaten verkreeg.

In verband met deze proeven heeft *G. Th. Fechner* de aandacht gevestigd op het feit, dat men in het verband tusschen den physischen prikkel en de psychische gewaarwording eigenlijk het geheim zou ontsluitend vinden van den samenhang tusschen lichaam en ziel.